

ZPRÁVA

z 34. zasedání TC 336/ WG2

Zástupce: Václav Valentin
Termín jednání: 21. - 22. březen 2016
Místo: Dublin/Irsko
NSAI Dublin

Zastoupené země: AT, DE, ESP, F, FIN, SUI, UK, IRL, SWE
(celkem 11 účastníků)

I. Úvodem informoval zástupce Švédska T. Wallin, že s ohledem na jiné úkoly se nemůže dále zúčastňovat práce ve WG 2. Současně představil svého nástupce. V této souvislosti požádal konvenor, aby členové WG 2, kteří se nezúčastnili opakovaně zasedání WG 2, potvrdili, že jsou jednak stále aktivními členy WG, případně zda preferují pouze korespondenční spolupráci a využití Livelinku. V případě, že nemají zájem o další spolupráci, byli tito členové vyzváni k příp. navržení nového zástupce za svoji zemi. To se týká zejména Portugalska a Itálie.

2. Informace o činnosti TC 336:

a. zasedání AG (advisory group) dne 05.02.2016

Poradní výbor je složen z vedení, konvenorů a sekretariátů TC 336, zástupců EAPA a Eurobitume a úzce spolupracuje i s TC 227. Předmětem jednání je vždy posouzení probíhajících prací, jejichž výsledkem může být pouze doporučení pro další postup. Rozhodnutí pak musí být realizováno na úrovni TC.

Body, které byly diskutovány a jsou částečně zajímavé z pohledu činnosti TC336/WG2:

1. Zatím žádná reakce od CCMC na revidovanou odpověď k mandátu 124, která byla CEN zaslána v roce 2015.
2. Dosud nebyl projednán ani problém nesrovnalostí mezi časovým rozvrhem revizí CEN a daty citací k revidovaným výrobovým specifikacím v OJEU (viz např. EN 13808 nebo EN 15322).
3. AG diskutovala nový podklad pro přílohu ZA, která již neobsahuje příklady značení CE a DoP. Přítomní členové skupiny se dohodli, že s ohledem na praktické potřeby a požadavky uživatelů a výhody jednotné formy v celé Evropě je nezbytně nutné, aby tyto příklady byly uvedeny v Informativní příloze. Tento bod bude projednáván na 14. plenárním zasedání TC v Praze.
4. Od prosince 2015 do konce prosince 2017 je p. Joel Cuche na základě smlouvy EC činný na pozici konzultanta pro nové postupy. Jeho činnost je zaměřena na kontrolu aplikace CPR. Vzhledem k omezení zdrojů bude jeho činnost spočívat zejména v odsouhlasení shody mezi harmonizovanými výrobky a pravidly CPR. Tento postup bude uplatněn na úrovni CEN ENQ.
5. Nebyly realizovány žádné další práce v oblasti RDS. Je nutné vyčkat na další postup na základě revidovaného mandátu M 124.
6. Na základě informace p. J. Moore proběhla diskuse na téma instrukcí pro zavedení PCR (product category rules) s tím, že není povinné uvádět aspekty dle BWR 7 v CPR. Uvedení environmentálních deklamací výrobků nebo efektivnosti zdrojů je dobrovolné. Je tedy nutná revize mandátu, aby bylo možné jasně stanovit, jaké PCR bude uvedeno pro kterou výrobovou normu.
7. Proběhla prezentace a diskuse k činnosti WG2.
8. V rámci prezentace a diskuse k činnosti WG1 proběhla výměna názorů na efektivitu TG. TG nejsou oficiálně součástí systému CEN. Je nutné, aby byla věnována pozornost všem informacím v rámci WG vč. informací od TG, které musí být k dispozici v rámci CEN vč. jednotlivých národních komitétů. Na základě diskuse bylo konstatováno, že však není k dispozici uspokojivý počet expertů pro jednotlivé metody a pracovní skupiny jsou přetíženy (6 – 8 revizí ročně). Pracovní zatížení neumožňuje projednání všech komentovaných rezolucí při jednání WG. To vede ke zřizování TG, které by ale pro zajištění transparentnosti měly zpracovávat pouze návrhy, které je následně nutné opět znovu projednat v rámci celé WG. Projednání pak opět naráží na nedostatek expertů.

Problematika bude projednána na 14. Plenárním zasedání CEN, protože má vysokou prioritu. B. Eckmann rozešle návrh postupu, k němuž se mohou všichni členové WG2 vyjádřit, příp. jej doplnit.

b. Pracovní program TC 336

Aktuální verze pracovního programu je opět na livelinku. Kromě norem, které jsou v revizi nebo v přípravě, jsou dále uvedeny normy, u nichž bylo zahájeno 15.04. 2016 šetření SR s termínem do 15.09.2016:

EN 13614 Stanovení přilnavosti emulzí metodou ponoření do vody

EN 12846-1 a 2 Stanovení doby výtoku výtokovým viskozimetrem – Emulze a fluxovaná pojiva

Práce na EN 1428 Obsah vody v asfaltových emulzích (azeotropická metoda) a EN 16345 Stanovení doby výtoku použitím viskozimetru dle Redwooda budou zahájeny zřejmě v roce 2017. Stadium SR ENQ nyní přímo zahajuje CCMC.

c. Spolupráce s TC227/WG2

Plánované jednání TC227/WG 2, které mělo proběhnout v únoru 2016, bylo zrušeno. Nový termín je plánován na červen nebo září. Vzhledem k jiným prioritám nekontaktoval B.Eckmann M.Heslopa ve věci dalšího postupu při řešení RDS. TC227/WG 2 ani nepředložila další požadavky k této problematice. Rámcové projednání proběhne na plenárním zasedání v Praze a na tomto základě bude pokračovat další spolupráce.

d. Další informace

v e-mailu z 03.03.2016, který obdrželi konvenoři WG1 a WG2, uvádí E.Nielsen (DK) nesoulad mezi EN 15322, kde je uveden pouze bio fluxant rostlinného původu, zatímco EN 12597 obsahuje možnost jak rostlinného, tak i živočišného fluxantu. E.Nielsen předpokládá, že by EN 15322 měla být urychleně doplněna.

3. Systematické revize 2013

3.1 Revize EN 1431

Rezoluce z předložených komentářů byla dokončena na 33. zasedání WG 2 a návrh byl předložen pro ENQ. CEN ENQ probíhal v době od 11.02 do 11.05 2016. Došlé komentáře jsou k dispozici spolu s finální verzí revidované normy. Dodatečné komentáře došly zejména z PT, GB a SE. B. Eckmann projedná s autory připomínek další postup a připraví konečný návrh revize, který bude projednán na dalším zasedání WG 2.

3.2 Revize EN 15626

UAP probíhal od 08.10.2015 do 08.03.2016 a projekt byl odsouhlasen poměrem 16:2. I když SR ENQ uvedla potřebu dořešit jen některé připomínky převážně editoriaálního původu, byla zaslána další řada technických připomínek, bohužel zejména z Francie. Vzhledem k výsledku hlasování nebudou tyto připomínky brány nyní v úvahu, nýbrž budou zaznamenány jako podklad pro následující revizi. Je však velkou chybou, že připomínky technického rázu jsou zasílány až po SR ENQ.

4. Systematické revize 2014

4.1 Revize EN 13302

Po 33. zasedání WG 2 byly navržené komentáře a úpravy původního návrhu revize zaslány WG 1. Následně proběhla elektronická výměna dotazů WG 1 (M.Hugener), které zodpovídal B.Eckmann. Vyplývající modifikace vedly k úpravě návrhu, který není v konfliktu s původním stanoviskem WG 2. Tato verze byla dále odsouhlasena WG 1 na 30. zasedání v březnu a předána CEN. Dokument je nutné předat CCMC před 02.06.2016, CEN ENQ je naplánováno na termín 18.08. – 18.11.2016.

V této souvislosti viz i výsledky měření viskozity v rámci francouzského Round Robin Testu (viz i čl. 5).

4.2 Revize EN 13358

Při jednání byly na základě výsledků ze zaslání dotazníku ve věci vytvoření PWI pro revizi normy položeny dvě otázky:

- Měl by být rozsah metody revidován a omezen na fluxovaný asfalt vyrobený na bázi lehkého fluxačního oleje (ten je nutno definovat)?
- V případě asfaltů s těžším fluxačním olejem je vhodné zachovat metodu v EN 15322 nebo ji nahradit jinou metodou?

S ohledem na malý počet zemí, které metodu dle této normy využívají (ca 5), je i otázkou, zda je relevantní zařazení této metody do EN 15322. V této souvislosti jsou tedy nutné další informace. Zatím došla pouze jedna (S.Muroni). Bylo proto rozhodnuto počkat na komentáře z SR ENQ a vrátit se k této metodě později.

5. Systematická revize 2015 - TS 16346

Na 33. zasedání byly zaznamenány došlé komentáře a připomínky.

Některé další země se zúčastnily francouzských kruhových zkoušek s emulzemi při použití dvou metod (dle TS 16346 a EN 13302). Anglický sumář části celkové finální zprávy zpracoval F. le Cuff, který byl organizátorem kruhových zkoušek, a zaslal tento sumář CEN.

U obou metod nejsou výsledky zcela uspokojivé. Hodnota reprodukovatelnosti pro dynamickou viskozitu je poměrně vysoká ($R \approx 38\%$ při $40^\circ\text{C}-50 \text{ s}^{-1}$, nedostatek výsledků při $40^\circ\text{C}-2 \text{ s}^{-1}$). Rovněž v případě TS 16346 vykazují výsledky velký rozptyl. V tomto případě je to částečně důsledek i nešťastné volby frakce kameniva 2/4 (křemenec). Zkoušky budou proto opakovány v roce 2016 s jiným více reaktivním kamenivem. Tento postup ale nelze vnímat jako ztrátu času, protože důvodem je snaha zaznamenat co nejvíce poznatků k výkonnosti obou metod.

6. Stav probíhajících CEN ENQ a FV

6.1 prEN16849 – metoda sušících vah

Rezoluce ke komentářům byla dokončena v průběhu minulého zasedání. Následně bylo rozhodnuto zahájit FV formou CIB hlasování s uzávěrkou 19.11.2015. FV běží (08.04.2016 – 28.06.2016). Korespondenční finální návrh je k dispozici v elektronické formě.

6.2 EN 13075-1, štěpitelnost minerálním filerem

Většina komentářů a připomínek byla projednána v průběhu minulého zasedání s výjimkou problematiky popisu filleru Forshammer a Caolin Q92. Při jednání bylo odsouhlaseno vyžádat čáry zrnitosti i limity složení od dodavatelů těchto filerů. Toto bylo realizováno a bylo tedy možné zahájit FV cestou hlasování CIB s uzávěrkou 11.02.2016. Vlastní FV je plánováno na období 26.05. – 26.07.2016.

6.3 EN 13588 – zkouška kyvadlem

V prosinci 2015 připravil B. Eckmann nový návrh na základě diskuse při 33. zasedání a následně zaslání informací z francouzského národního komitétu. Dokument byl zaslán členům WG 2 před jeho předáním WG 1 dne 03.02.2016. Následné připomínky francouzského komitétu vedly k vytvoření poslední aktuální verze z března 2016. Kromě editoriačních úprav byly provedeny následující úpravy:

- Nový slovosled v rámci metody,
- Byla přepracována možnost použití tekuté lázně pro udržování zkušebního zařízení, avšak s varováním proti možné ztrátě přilnavosti a korozi.

S ohledem na poměrně výrazné změny návrhu bylo rovněž doporučeno TC 336 provést druhé CEN ENQ raději než přejít rovnou k FV. Navíc doporučuje WG 1 převést normu EN 13588 do působnosti WG 2, protože se jedná o zkušební metodu. Tato otázka bude diskutována na plenárním zasedání v Praze.

7. PWI – revize EN 13074-1 a 2

WG 2 pracuje na revizi těchto norem od roku 2012 v reakci na požadavek NSAI otevřít PWI (viz i plenární zasedání TC 336 v Istanbulu v roce 2012). Aktuálně nejsou k dispozici žádné další expertní připomínky. S ohledem na fakt, že PWI je otevřen téměř 4 roky a WG 2 není schopno realizovat další výraznější postup, bylo rozhodnuto realizovat „to nejlepší“ a na základě informací, které jsou k dispozici, revidovat normy na základě přesnějších a striktnějších podmínek provádění zkoušek. Přípravu návrhu zabezpečí tým ve složení M.Cresnar/F.Madden/ G.Durand/M.Jonsson/M.Del-Mar Colas - V.Contreras pod spojeným vedením M.Cresnar a F.Madden. Tato skupina připraví návrh pro další zasedání WG 2. Paralelně požádá konvenor WG 2 o otevření WI pro revizi těchto dvou norem.

8. Nové pracovní kroky – obsah soli a číslo kyselosti

Nové náměty nebyly diskutovány. Francouzský návrh spočívá na potenciometrické metodě, stále ale trvají též otázky, jaký solvent by mohl být využitelný jako vyhovující.

Hlavní problematikou je však zajištění vhodného referenčního asfaltu se stanoveným obsahem soli a stanovenou kyselostí, který by mohl být využit pro kruhové zkoušky.

9. Budoucnost norem EN 13808 a EN 15322

Půl dne bylo věnováno volné diskusi, jak zlepšit budoucí verzi EN 13808 (EN 15322 nebyla specificky řešena). Z této diskuse vyplynuly následující body:

- neměli bychom zvažovat oddělenou specifikační tabulku, která bude zaměřena na zamýšlené využití? To by umožnilo přesnější vysvětlení a zamezilo by specifikovat požadavky, které nejsou pro danou aplikaci relevantní,
- aktuálně specifikované metody by možná nemusely být adekvátní nebo dokonce pro některé aplikace by mohly chybět. Jedná se například o:
  - štěpitelnost s filerem pro emulze na mikrokoberce, spojovací postřiky.
  - Doba výtoku výtokovým viskozimetrem není schopna popsat thixotropní chování emulze po nastříknutí na vozovku,
  - Jak charakterizovat přilnavost emulze pro spojovací postřik?
  - S ohledem na problémy, s nimiž se setkáváme u EN 13074–1 a 2 (zpětné získání pojiva a jeho stabilizace), je frustrující být vázán těmito metodami a deklarovat na jejich základě trvanlivost a konzistenci pojiva, které má být emulgováno. Ve většině případů je pojivo pro výrobu emulze k dispozici a může být testováno v této formě (příp. se výrobce emulze spolehne na data od výrobce). Měl by být dán rozdíl mezi charakterizací pro DoP a metodami pro kontrolu dodávek emulze.

B. Eckmann proto ověří se sekretariátem TC 336 a CEN konzultantem možnost zavedení oddělených specifikačních tabulek s ohledem na různé aplikace.

Jednotliví členové WG 2 pak projednají tuto problematiku ve svých národních komitétách.

Diskuse bude pokračovat na následujícím zasedání WG 2.

10. Termín dalšího jednání TC336/WG2

Na základě informace B.Eckmanna bylo dohodnuto uskutečnit další 35. zasedání WG2 ve dnech 24. - 25.10.2016 v Berlíně.

Kouřim, červen 2016

zpracoval: Václav Valentin, zástupce v TC336/WG2